

Věčná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník II. Číslo 49.

V Zátci dne 12. prosince 1947

Cena 2 Kčs.

Výročí spojenecké smlouvy ČSR - SSSR

Bylo málo v dějinách takových státních aktů tak rozhodných a tak jednoznačně pramenících z vůle celého národa jako spojenecká smlouva československo-sovětská, uzavřená před 4 lety 12. prosince 1943. Je to státní akt, na němž je vybudována celá naše dnešní zahraniční politika, akt, který určuje politický vývoj naší republiky na desetiletí dopředu.

Je sice pravdou, že náš stát měl dobré vztahy k Sovětskému svazu ještě v době, kdy jej ostatní svět přehlížel a neuznával, ať již ze strachu nebo podceňování, ale přesto naše veřejné mínění pohlíželo tak trochu s nedůvěrou na velikého kolosa na východě. Prvním státníkem ve Střední Evropě, který nebojácně prorazil tuto hráz nedůvěry, byl dr. Edvard Beneš, který již v r. 1935 poznal kam směřuje politika evropská a světová a jaké sociální přeměny přijdou nutně na politické jeviště. Téhož roku uzavírá Československo spojeneckou smlouvu s SSSR jako doplněk své dosavadní smlouvy s Francií, takže je nyní zabezpečeno nejen ze západu, ale i z východu. Smlouva je totiž trojstranná, jinak řečeno: v případě přepadení Československa je pomoc Sovětského svazu podmíněna pomocí Francie. Tato smlouva byla velkým úspěchem tehdejší čs. zahraniční politiky, neboť za námi stála Francie — a s ní tedy zřejmě i Velká Británie — a sovětské Rusko, čímž se tvořila jakási obkličovací protiněmecká fronta, což bylo plánem Dr. Beneše. Tyto snahy pokračovaly pak dál vytvořením t. zv. Malé dohody, to je spolenectví ČSR, Rumunska a Jugoslaviie. Přišel však rok 1938, výhrůzná a zastrášovací politika Třetí říše, pod jejíž zpupnosti a řinčením zbrani kapituloval Západ, který slepě a krátkozrace věřil Hitlerovým slibům. Zde se ukázala také nevýhoda trojstranné smlouvy, v níž se pomoc jednoho státu váže na pomoc jiného: Francie nebojovala a tím byl ze hry vyřazen i Sovětský svaz.

Evropský vzduch byl zkažen a otráven resignací, kapitulantstvím, poraženectvím, nedůvěrou, zradou a lži, která se šířila éterem z Berlína, Říma,

Důležité upozornění

Svaz Čechů z Volyně v Zátci upozorňuje všechny volyňské reemigranty na výnos ministerstva financí č. j. 2.347/VII/2 ze dne 16. ledna 1947 a dodatek k němu č. j. 139.083/47-V/5 z 8. července 1947, dle nichž jsou reemigranti z Volyně osvobozeni od placení přímých daní za berní roky 1947 a 1948 (kalendářní roky 1946 a 1947) a od daně z obrátu na léta 1946 a 1947 (kalendářní roky 1946 a 1947). Tyto daňové úlevy se vztahují na daně přímé: důchodovou (ze mzdy), všeobecnou výdělkovou, pozemkovou, domovní (činžovní — třídní), a na daň z obrátu.

Toto osvobození se však netýká povinnosti podati daňová přiznání. K uplatnění daňových výhod stačí předložit příslušné berní správe průkaz (reemigrační nebo registrační), který jest opatřen razítkem ministerstva sociální péče - reemigrační odbor, který svědčí o tom, že jde o reemigranta z SSSR — Volyně.

Abý všichni reemigranti z Volyně měli opatřeny své průkazy výše uvedeným razítkem a byli všichni v seznamu reemigrantů z Volyně, který musí předati min. soc. péče příslušným berním správcům prostřednictvím zemských finančních ředitelství, je nutno bezodkladně se zaříditi podle těchto instrukcí:

1. Kdo prošel při hromadných transportech v r. 1947 evidencí u velitelství shromažďovacích středisek — nikoli u usidlovacích orgánů — (v Zátci, Podbořanech, Mostě, Dolním Jiřetíně, Jesenicích, Bochově, Třemošné, Berouně, Suchém Vrbném, Rýnovicích a Rychnově, která jsou v Čechách, nebo v Šumperku na Moravě), nemusí předkládati min. soc. péče svůj průkaz k doplnění.

2. Kdo neprošel při hromadných transportech 1947 evidencí u velitelství (nikoli u usidlovacích orgánů) shromažďovacích středisek, které výše jsou uvedeny, musí zaslati ministerstvu sociální péče - reemigrační odbor, Praha II, Spálená 17 osobní data svá a svých rodinných příslušníků, a to:

a) jméno, příjmení; den, měsíc, rok a místo narození; povolání; poslední bydliště na Volyni; zda a ve kterém místě optoval pro ČSR; datum překročení hranic ČSR; přesná adresa nynějšího bydliště každého člena rodiny v ČSR; kdo byl hlavou rodiny dle opčního prohlášení nebo j. dokladů; b) reemigrační průkaz, vydaný v Košicích, event. min. soc. péče.

3. Příslušníci Svobodovy armády, pokud pocházejí z bývalé volyňské gubernie a zůstali po revoluci 1945 v ČSR, musí oznámiti min. soc. péče - reemigr. odbor, Praha II, Spálená 17 výše uvedená osobní data svá a svých rodinných příslušníků, jakož i musí zaslati registrační - reemigrační průkaz, pokud jim byl vystaven, a to i tenkrát, i když už byl min. soc. péče orazítkován.

4. Ti volyňští Češi a Slováci, kteří přijeli do ČSR jako příslušníci Svobodovy armády nebo jako rodinní příslušníci těchto, t. zv. vojenskými transporty v r. 1945 a 1946, musí oznámiti ministerstvu sociální péče - reemigrační odbor, Praha II, Spálená-17 výše uvedená data svá, jakož i svých rodinných příslušníků a zaslati registrační průkazy, pokud jim byly vystaveny, a to i tenkrát, když již byly min. soc. péče orazítkovány.

Ztratili-li někdo z výše uvedených skupin reemigrační - registrační průkaz, nechť rovněž oznámí přesná data svá a svých rodinných příslušníků, jakož i nechť sdělí, kdy, kde a kým mu byl ztracený průkaz vydán, za tím účelem, aby mu mohlo býti vydáno potvrzení o tom, že jest reemigrantem z Volyně.

Těm volyňským Čechům a Slovákům, kterým nebyl dosud vystaven reemigrační - registrační průkaz, bude tento vystaven na zákl. oznámených dat.

Svaz Čechů z Volyně v Zátci klade důraz na to, že požadovaná data musí býti oznámena ministerstvu sociální péče přesně a úplně a všech (i u rodinných příslušníků) reemigrantů z Volyně ve vlastním zájmu bezodkladně do 31. prosince 1947.

Za účelem usnadnění podání této přihlášky byly vyhotoveny příslušné tiskopisy, které budou zaslány všem členům Svazu Čechů z Volyně v nejbližší době.

Vídě, Varšavy a Budapešti. Evropa se stala pařeništěm fašismu, t. j. lži, podvodu, násilí, lsti, chamtivosti. Na povrch vyplula všechna špina nejhorších lidských vlastností — pokud se vůbec dá říci lidských.

Do tohoto chaosu nabitého nenávistí a touhou po zabijení, do tohoto zmatku, v němž již přestala platit všechna pravidla cti, slušnosti a pravdy, vpadla po vleklém bezvýsledném jednání anglo-francouzsko-sovětských vojenských delegací v Moskvě jako blesk zpráva o paktu sovětsko-německém. Pokus o protiněmecký blok definitivně ztroskotal. Hitler měl krytá záda z východu a bylo najednou jasno, že otázka války se nečítá na týdny, ale na dny a hodiny.

3. září 1939 si svět oddychl. Konec zmatku, konec bezradnosti, konec nejistoty, konec kompromisů. Strany jasně postavily každá svůj názor, každá svůj svět a byly ochotny bít se za ně. Anglie s Francií opět nyní po dlouhé době vyhybavých úředních zpráv a diplomatických not promluvily rozhodně. Boj začal.

Sovětský svaz vyčkával. Právem nedůvěřoval západním velmocem, které zavinily Mnichov. Ale za jeden a půl roku se situace vyjasnila tak, že bylo vidět, že Anglii a Francii nejde o nějaký manévry, jímž by byl SSSR vtažen do války a oslaben, ne-li zničen, že nejde o zápas kapitalistických států proti jedinému státu socialistickému, ale že jde nyní o mnohem více, že jde o záchranu lidské kultury a humanity, že je v sázce všechno, co se během staletí vybuchovalo a vybojovalo, že se jedná o základní lidská práva.

SSSR se nepokrytě staví na stranu

Spojenců a 22. června 1941 je napaden proto Hitlerem.

Československý lid vítá vstup Ruska do války s nadšením. Konečně se ukazuje, že politika dr. Beneše byla správná. Celý svět poznal, že od nynějška se bude muset s Ruskem počítat, má-li být udržen trvalý mír ve světě vůbec, má-li být Německo poraženo.

Rudá armáda si získává respekt i u těch, kteří se dříve o ni výjadřovali jen posměšně. Po stránce morální se stává nejlepší a nejdolnější armádou na světě, neboť nezlomena provádí obrovský ústup přes polovinu evropského Ruska a nastupuje pak k takové ofenzivě, že je překvapen celý svět a především Hitler.

Ihned po zahájení války mezi Německem a SSSR jest podepsána 18. července 1941 smlouva mezi ČSR a SSSR o společném boji proti nacistickému Německu a o vytvoření samostatných československých jednotek v rámci sovětské armády.

Ale nejdůležitější smlouva byla podepsána dne 12. prosince 1943. V ní se obě strany, SSSR a Československá republika, zavazují dokončit společně s ostatními spojenci boj proti Německu až do bezpodmínečné kapitulace nepříteli a naznačují již základ poválečné spolupráce.

Obě strany se zavazují, že po obnovení míru budou vyvíjeti těsné hospodářské styky a poskytovat si vzájemně veškerou hospodářskou pomoc, při čemž obě strany budou jednati ve shodě se zásadou respektování své svrchovanosti a nebudou se vměšovat do vnitřních záležitostí druhých států.

Strany si vzájemně slíbují vojenskou pomoc v případě útočné války Německa a jiných států s ním spojených.

Smlouva platí 20 let a nebude-li povězena, prodlužuje se automaticky o dalších 5 let.

Vojenské a politické spojení se Sovětským svazem znamená pro nás nový směr naší politiky zahraniční. Nemůžeme dnes již svěřit svůj osud do rukou západních velmocí. I když chceme věřit, že politika mnichovská jest mrtva, není vojenské spojení s hlediska strategického pro nás nijak výhodné, neboť mezi nimi a námi jest právě náš možný budoucí nepřítel. Z tohoto důvodu a z důvodu společné obrany proti tisíciletému německému Drang nach Osten má pro nás mnohem větší cenu spojení se SSSR, který má životní zájem na naší nezávislosti, s nímž máme společné hranice a společné zájmy.

Spojení se SSSR je výrazem přesvědčení všeho lidu v ČSR bez rozdílu polit. přesvědčení, neboť spojení se Ruskem je zárukou naší bezpečnosti, a ta je důležitější než zájmy politických stran.

Nechceme se odříkat přátelství Velké Británie, Francie a Spojených států, chceme i s nimi budovat nový, svobodný, demokratický a spravedlivý svět, ale v otázce státní bezpečnosti musíme žádat pomoc tam, odkud může přijít nejučinnější a nejistější — z východu.

Jak řekl prezident Beneš: V otázce našeho spojení se SSSR musíme se dívat na problém Východ či Západ tak, že na východě je SSSR a na západě Německo. Kolouch.

Vítězství u Moskvě

Je sice pravda, že pokládáme bitvu o Stalingrad za nejvyšší vojensko-mařávní výkon sovětské armády a lidu, vpravdě však toto prvenství patří Moskvě.

U Stalingradu bojovali již ostřílení vojáci, kdežto bitva o Moskvu prvá ukázala; že Mythos o neporazitelnosti Němců je falešný. V bitvě o Moskvu dokázal ruský člověk přitlačit na lopatky německého nadčlověka. Ještě 8. srpna se zdálo, že Moskvě nehrozí valné nebezpečí. V tu dobu německá vojska stála 300 km od Moskvě a maršál Timošenko měl mezi Smolenskem a Moskvou silné zálohy, jdoucí do velké hloubky. Kraj mezi Smolenskem a Moskvou se velmi dobře hodí k obraně pro svůj zalesněný terén.

V říjnu 1941 se situace přirostuje a Moskvu je již od toho času ohrožena. Důležité je to, že Němcům se nepodařilo získat naprostou nadvládu ve vzduchu. Sovětské letectvo paralysovalo akce německých letců. Jen málokterým Němcům se podařilo dostat nad Moskvu. Zpět se již téměř nikdo nedostal, neboť sovětská stíhačí a sovětské protiletadlové dělostřelectvo Němcům dokázalo, že Moskva není Londýn, kterému Němci v této době vraždili tisíce žen a děti.

Sovětské velení ví, že Hitler je Moskvou fascinován, že chce Moskvu stůj co

stůj dobýt nejen z důvodů strategických, ale také z důvodů prestižních. Opiti triumfy z bojů celé Evropy, Němci se beranovitě tlačí k Moskvě, poněvadž si to jejich vůdce přeje. V pádu Moskvě vidí symbol porážky sovětského státu. Podle jejich mínění po pádu Moskvě vzdá se Leningrad a padne moc ruské armády.

Jaký vliv na vývoj války by měl pád Moskvě si uvědomuje i hlavní štáb sovětské armády. Je vydán rozkaz maršála Stalina, aby z Moskvě byla učiněna pevnost. Na okraji Moskvě jsou prováděny opeňovací práce. Civilnímu obyvatelstvu je vydána zbraň. Každý dům se má stát nedobytným bastionem. Hitler, po poradě se svým nejbližším okolím (Keitlem, Brandtem, Jodlem) se rozhodl Moskvu obklíčit, postavit kolem ní opeňování, nikoho živého ven nepustit a potom zatopit. Kde stála a žila Moskva, tam chtěl tento Däingischán vytvořit nesmírné jezero, které mělo navždy pohřbit krásu ruského města.

Se sovětské strany se oznamuje, že obranu Moskvě převzal od maršála Timošenka maršál Žukov. Je vydáno heslo „Smrt německým okupantům“. Od této doby má začít bezohledná válka s německými vetřelci. Od této doby nejen že se bude bojovat na frontě, leč také

v týlu nepříteli. Důležitost partyzánského hnutí projevuje se každým dnem. Partyzáni desorganizuji německé zázemí a tím v nemalé míře pomáhají svým frontovým kamarádům.

Hitler se vymlouvá na svízele, se kterými je nutno se potýkati na východní frontě. Vymlouvá se, že prý Sověty v několika měsících postavili sta letišť a jiných vojenských objektů. Všemi možnými způsoby se snaží zakrýt pravou příčinu svých neúspěchů. Pro Němce bylo životní nezbytností dobýt Moskvu ještě do nastávající zimy. Tento pokus se jim však nepodařil. V předpolí sovětské obrany leželo sta a sta minových polí. V labýrintech drátěných překážek byly vystaveny řopky s kulometry a plamenomety. Dělostřelecké pevnůstky měly dobře organizovanou křídovou a zajišťovací palbu. Obklíčené na ústupu sovětské jednotky pokračovaly v boji jak možno nejdéle, paralyzující pohyby Němců na přísunových komunikacích. V knize „Za námi Moskva“ je velmi výstižně líčen osud obklíčené sovětské jednotky a důležitost této metody boje. Postup Němců k Moskvě je pro ně stále pomalejší a co jim vůbec nepřináší radost — přichází zima! Němci provádí sbírky teplého prádla a šatstva, vojáci dostávají zvláštní tabletky, čeho se jim však ne-

dostává, jsou kožichy. Němci trpí zimou, motorisované jednotky jsou velmi pomalé na bahnutých terénech u Moskvy. A i když toto vše se zdá překonat, naráží Němci na nejtěžší překážku — na ruského vojáka.

Vždyť ještě dnes tkví v naší paměti osudy vojáků panfilovců. Hrstka neohrožených hrdinů zapsala se nesmrtelně do ruských dějin. S ručními granáty, s lahvevi hořlaviny během urputného boje zničili 30 německých tanků. Pod poslední německý tank vběhl zraněný, poslední panfilovský obránce, výbuch protitankového granátu a Němci neprošli. Stejně

tak tomu bylo i na jiných úsecích fronty. Němcům docházel dech. V tu dobu maršál Stalin použil 70.000 sibiřských jezdců ze své zálohy. Celá fronta přešla do protioťoku. Bravurní útok sibiřských jednotek spolu s obránci Moskvy porazil na hlavu Němce u Moskvy. Tisíce německých strojů a německých vojáků vystřelilo pole na západ od Moskvy. Němci byli od Moskvy odmrštěni jednou provždy. Mythos o neporazitelnosti německého vojáka byl vyvrácen. Blitzkrieg již nebylo lze uplatňovat proti sovětským vojákům. Od této doby iniciativu vedení boje na východní frontě převzali do rukou Rusové. Clc.

V naší zemi nesmí být žebráků

Paní Hana Benešová k slavnosti rozsvícení Vánočního stromu republiky

ČTK — Choť presidenta republiky paní Hana Benešová měla k slavnosti rozsvícení Vánočního stromu republiky v sobotu 6. prosince večer v československém rozhlase tento projev:

Vánoce, které se blíží, budou méně radostné pro neklid v širokém světě i pro nedostatek chleba, kterým nás letos zapomenula podarovat československá země. A přece i ve skromnosti strojíme si a připravujeme vánoční stromky po veškeré naší zemi. Touha po troše štěstí a lásky, po radosti a úsměvech nedá člověku, aby upadal do malomyslnosti. A právě proto, že se nedostatek dívá do našich oken, je nám třeba více lásky. Jak překrásně znějí pastýřské koledy, které zpívá laskavým lidským srdcem chudý pastýř z valašských hor. To je ta chudá země, kde není vánoce beze stromů, stromy bez světla a světla bez lásky.

Přicházejí vánoce, aby probudily v lidských srdcích zákon uslechtilé lidskosti, již světu ukázal Ježíš a po níž celým svým životem volal Tomáš Masaryk. Je to v naší moci, aby nebylo bédných mezi námi. Bída je proto zlá, že nezná spravedlnosti a může být i pramenem nenávisi. Ale chudoba, která se dovede rozdělit s bratrem svým a sestrou svou, to je věčná životelka víry v člověka a jeho lidské srdce.

Československý stát se postaral zákonem — právě toho roku ústavodárným Národním shromážděním schváleným — o všechny československé děti. Věřili jsme proto, že nebude bída a nedostatku v naší vlasti pro všechnu budoucnost.

Ale jednak rozvrácený svět, jednak příroda, která nedala úrody a chleba, ohrozily nás tvrdou zimou. Naše ochranné instituce národní, zemské a okresní péče o mládež, Sociální pomoc a křesťanská Charita stojí znovu před těžkým úkolem: zmírnit bídu a zachránit české a slovenské dítě. A tak nám i tyto — a právě tyto vánoční svátky připomínají svými stromy rozsvícenými po návších i náměstích osad a měst, že ničeho nám v této chvíli není tolik třeba jako lidské lásky. Jeť síla laskavého úsměvu zázračná, a ti, kdož umějí rozdávat úsměvy ve chvílích, kdy se nad člověkem stmívá, rozdávají život. Rozhlédněme se po příbytech nejpotřebnějších! Shromáž-

děme se kolem svých škol, kolem jesliček a škol mateřských i všude tam, odkud k nám hledí smutné oči dětí i dospělých, zastavme se u svých stromků vánočních, snažme dary, obuv, šat i dětské prádelko, vše, co můžeme darovat těm, kdož naší pomoci potřebují.

A darujeme-li, tož dávejme štedře i z mála. Dávat z přebytků, to není dar! To by byla jenom almužna. Ale v naší zemi nesmí být žebráků, jen bratři a sestry měli by tu žít v rodné zemi. Připomínám si zkazku, kterou Tolstoj vypravuje o žebrákově, který ve vánočním mrazu a větru stojí na rohu petrohradské ulice a nastavuje své bédné ruce pro almužnu. Šel kolem něho jakýsi muž a uviděl tu nastavenou ruku, vyňal ze svých kapes všechny peníze a vložil je do žebrákovy dlaně. Opouštěje ho, poklonil se před ním. Všichni kolemjdoucí ztrnuli. A rozsvítilo se jim v duši. Neboť pochopili, že ten, kdo dával v té chvíli, nebyl ten, kdo žebráka podaroval, ale spíše to byl žebrák, který dával darujícím možnost, aby ve svém srdci našel Boha.

Takové povahy by měly být všechny naše vánoční stromy! Měly by připomínat každému lidskému srdci, které pokojně kráčí kolem, že ve tmě bída a nedostatku čekají nemocní a opuštění, kteří toní po pomoci, po troše lásky, a jsou to především děti, ve kterých je národ smrtelný nebo věčný. Podejte jim ruku. Podáváte jí nesmrtelnosti svého národa.

Oznámení. Dne 16. XI. t. r. v chrámu sv. Petra a Pavla v Kolečovicích bylo požehnáno sňatku s. Drahušky Bartoňové s br. MUC Jaroslavem Pihrtem, členem pražské odbočky SCV. Při svatební hostině bylo vybráno pro volyňské sirotky, umístěné v Domově školní mládeže v Zatici, Leninova tř., Kčs 1.500. Všem darcům srdečný dík. Novomanželům přejeme v dalším životě to nejlepší. Svaz Čechů z Volyně, odbočka v Praze.

Ta tvoje ruka

Volyňskému zemědělcí

*Tvá ruka dovedla držeti kleč,
v cizině Čechům slávu vyoral
a do zbraně když vlast pak zavolala,
se stejnou silou uchopila meč.*

*Vítězství prapor ve vlast otců nést
a lepší zítřek dětem vydobýti —
však ona umí také pohladiti
a tvrdou cestou slabé umí vést.*

*Dnes předků svojich rodném na poli
zas místo zbraně kleče pluhu svírá
a slzu štěstí při tom s oka stírá
ta tvoje ruka, tvrdá, s mozoly.*

*K novému cíli upří dnes svůj zrak
a k němu spěj, jak dříve, neochvějně,
podanou ruku bratra stiskni pevně
a činy dokaž, že jsi Volyňák!*

J. Záhorský.

Jiří Rěbl - Volyňský:

Podzimní nálady

Den v mlhách podzimních
krvácí jako z ran...
je dýkou podzimu
poraněn, pobodán...
Održené stromoví
se křečovité chví
a vítr odnáší
z nich listů poslední...
Z haluzí bezlistých
krvavé krupěje
na zmrzlou kanou zem
jak slzy bolesti,
ztracené naděje...

Naděje ztracená,
ty prcháš jak ten pták,
s mlhami podzimu
vznášíš se do oblak,
mizíš a ztrácíš se
jak bludné kule svist,
jak větrem vržený
do moře zrudlý list...

Já stojím jak ten strom
podzimem poraněn,
mlhami těžkých dob
omámen, otráven...
a city duše mé,
jak větve odřené,
cítí jen bol a žal...

Den v mlhách podzimu
krvácí kolem mne...
a listy zarudlé,
jak krve krupěje,
bodají, hřimají
v zraněné city mé...
Já stojím rozechvěn
v krvavém ovzduší...
těžko mi u srdce,
přetěžko na duši...
a z řasů očí mých
krvácí krupěje
pohřbené radosti,
ztracené naděje...

29.-30. XI. 1947.

Váleční poškození, přihlašte se!

Dnem 31. prosince t. r. vyprší lhůta k podání přihlášek k uplatnění nároku na zaopatření podle zákona č. 164 Sb. ze dne 18. VII. 1946 pro péči o vojenské a válečné poškozené a oběti fašistické persekuce. Zákon na byl účinnosti dne 1. ledna 1946 a podmínkou je přihláška do dvou let, tedy do konce tohoto roku. Zmeškání lhůty může mít neblahé následky pro každého válečného poškozeného, jemuž se později projeví následky choroby nebo poškození na zdraví v době druhé světové války. Je tudíž třeba dbátí toho, aby všichni přicházející v této věci v úvahu, byli upozorněni na konec lhůty a informováni o tom, co je třeba učiniti.

O zaopatření podle zákona č. 164 mohou žádati osoby, které utrpěly poškození zdraví nebo těla za těchto okolností:

Výkonem služby v čs. armádě, válečnými a osobními úkony ve prospěch čs. armády, výkonem služby v útvarch stráže obrany státu v době po 20. V. 1938 do 31. XII. 1945, nebo zajetím v důsledku této služby;

výkonem služby ve spojenecké armádě, válečnými a osobními úkony ve prospěch spojenecké armády v době od 15. III. 1939 do 31. XII. 1945;

v bojích proti fašismu v poměru příslušníků mezinárodních brigád mimo hranice Československé republiky do 31. XII. 1945;

činností v partyzánských jednotkách nebo činnou účastí na ozbrojeném povstání českého nebo slovenského národa mezi 20. V. 1938 do 31. XII. 1945;

při zatčení, odvezení do koncentračních táborů, žalářů, káznic a vězení, pokud k tomu došlo z důvodů, směřujících k potlačení odbojového hnutí, nebo z jiných důvodů persekuce politické, národní nebo rasové v době od 20. V. 1938;

jinými činy válečných branných sil, činy fašistických orgánů a příslušníků nepřátelských národů; k nimž došlo z důvodů persekuce mezi 20. V. 1938 a 31. XII. 1945, jestliže se na ně nevztahuje odstavec předchozí;

bojovými akcemi válečných branných sil (na př. bombardováním), ukryváním nebo útekem před bezprostředními bojovými akcemi nebo před opatřeními válečných stran či fašistických orgánů, výkonem nucených prací, protiletectvé ochrany, nouzové služby a pomoci, prací na zákopech či nucených úkonech;

zjišťováním, odstraňováním nebo zneškodňováním opuštěných bojových prostředků (min, nábojů atd.) nebo nezaviněným střetnutím s bojovými prostředky v době po 14. III. 1939 do 31. XII. 1945;

přikázáním do práce některým bývalým úřadem práce spojeným s utrpenou újmou na zdraví, která snižuje podstatně a trvale výdělečnou schopnost a nebyla odškodněna z veřejnoprávního důchodového nebo úrazového pojištění ve výši požitků podle tohoto zákona;

pozůstali po osobách, které za okolností shora uvedených nebo z příčinné souvislosti s těmito okolnostmi zemřely, nebo se staly neznámými před 1. lednem 1946.

Do konce r. 1947 se musí přihlásiti o nové zaopatření pozůstali (vdovy, sirotci, rodiče a pod.), kterým podle zákona č. 164 vzniká nový nárok na

zaopatření. Jsou to pozůstali po invalidích, kteří se stali invalidními ve vojenské službě, při válečných úkonech nebo v zajetí od 26. VII. 1914 do 28. II. 1921, tedy pozůstali po invalidích z první světové války, nebo výkonem vojenské služby, konané v době od 1. III. 1921 do 20. V. 1938 a nezemřeli aspoň v pravděpodobné příčinné souvislosti s poškozením v době před 1. I. 1946, pokud snížení výdělečné schopnosti invalidovy bylo podle posledního zjištění alespoň 45%. To se týká bez výjimky sirotků a rodičů, kdežto vdov jen v případech, kdy manželství s invalidou bylo uzavřeno před utrpením poškození, nebo sice po něm, ale když manželství trvalo alespoň 10 let.

Jestliže šlo o invalidu s nižším procentem, nebo když manželství trvalo méně než 10 let, může min. soc. péče samo nebo po dohodě s min. financí přiznati zaopatření, nemají-li pozůstali dostatečného příjmu k obživě.

Do konce roku musí podati přihlášku i žena, která po manželovi zemřelém v souvislosti s vojenskou službou konanou od 26. VII. 1914 do 20. V. 1938 dostala o dbytné v důsledku provdání, zaniklo-li před 1. lednem 1946 toto manželství v době tří let od jeho uzavření buď smrtí manžela nebo rozlukou bez viny manželčiny, pokud nenabyla z toho manželství nároku na jiné zaopatření nebo na výživné od rozlučeného manžela (par. 41, odst. 2 zák.).

Došlo-li k poškození zdraví, nebo nastala-li smrt osoby s nárokem na zaopatření teprve po 31. XII. 1945, musí býti nárok pozůstalé osoby přihlášen nejpozději do dvou let od této události, čili od poškození zdraví, neb od smrti živatele. U osob, které se teprve stanou čs. občany po 31. prosinci 1945, je událostí den, kdy jim bylo doručeno rozhodnutí o udělení čs. občanství.

Podání přihlášek je nutno učiniti u stát. úřadů pro válečné poškozené, a to v Praze-Karlíně, když poškozenec bydlí trvale v Čechách nebo v cizině, v Brně, když bydlí v zemi Moravskoslezské, a v Bratislavě, když poškozenec bydlí na Slovensku. Nárok je nejlépe uplatňovati na formuláři, ale stačí tak učiniti též prostým dopisem s udáním druhu poškození, způsobu a okolností s poškozením souvisejících. Je třeba udati přesnou adresu poškozenec.

Ve zvláštních případech, hodných mimořádného zřetele, může úřad prominouti ode dne příslušného rozhodnutí.

Důležitost podání přihlášky je zřejmá ze všech odstavců tohoto upozornění a proto je třeba, aby byli informováni všichni, na něž by se toto ustanovení mohlo vztahovati, ale zejména vojáci II. odboje a jejich pozůstali, aby jim později nevznikla škoda, nebo alespoň nepříjemnosti z promeškání lhůty.

J. S.

Kulturní úhor kolem nás

Katastrofální nedostatky ve vědomostech žáků z protektorátních škol.

(c) V posledním čísle týdeníku „Kulturní politika“ píše dr. Václav Běhounek o tom, jak vypadaly odpovědi při zkouškách mladých zaměstnanců v jednom úseku státní správy. Šlo o zkoušky mladých úředníků, přijatých po revoluci, maturantů i absolventů čtvrté třídy měšťanské školy, lidí, jež služba rozvane po všech oblastech republiky, kde zvláště se bude s nimi počítat i v kulturní práci a při výkonu různých občanských funkcí. Zkoušky dopadly nevalně a dr. Běhounek uvádí celou řadu odpovědí, z nichž citujeme aspoň ty nejtípietější:

„Cyril a Metoděj byl muž, kteří do Čech přinesli bource morušového v holi. Hus, to byl ten, co pállil knihy, když byla válka. Byl to skladatel, který sepsal biblí. Narodil se 6. července.“

O Komenském řekla jedna kandidátka, že jí nic nepřipomíná: „neřtu ani knihy ani noviny, radio nemám, kde bych k tomu přišla?“ Jiní zkoušení považovali Komenského za Husova nástupce, který

vedl husity v bitvě na Bílé hoře (husité se tak nazývali proto, že měli ve znaku husu). Podle jiné verze odešel Komenský do Ameriky, kde zemřel a stal se prvním naším svatým po Cyrilu a Metodějovi. Mimo jiné napsal Babičku.

Zižka bojoval v bitvě na Bílé hoře a také v bitvě u Zborova a Mistr Kampanus byl mistr popravčí (dokonce v očích jednoho Rakovničana). Matkou Karla IV. byla Eliška Krásnohorská. Bitva na Bílé hoře se konala za světové války, ačkoli jiná verze zněla, že tam bojovaly dívky za vedení Šárky. Král Zikmund vlastnoručně zabil Jana Zižku. Bílá hora je u Dunaje, vlevo od žitného ostrova.

Kolumbus vynalezl Kolumbiu a žárovníku a zemřel na ostrově sv. Heleny. Pačláci napsal Spálíček, Erben Noční košili, Havlíček básně Byl první máj, Prodanou nevěstu a narodil se v Husíně. Svatopluk Čech měl tři dcery Kazi, Tetu a Libuši, po něm se jmenujeme Češi a přivedl náš národ na horu Blaník.

První světová válka vznikla kolem roku

1800 a první náš odboj vedl císař Josef. Máme 12 poslanců a ministrem je dr. Kramář, ministrů máme 320. Světadily jsou dva: Amerika a Rusko. Švýcarsko je království, Labe se vlévá do Dunaje a prameni v Jugoslavii, která je královstvím krále Petara a maršál Tito je tam vojenským atašé. Hlavním městem Ruska je Sarajevo. Ještěd je pohoří, kterému se říká Beskyd.

K tomu dr. Běhounek v závěru poznamenává: „Ano, taktó vypadají mladí lidé z protektorátní školy. Politické stra-

ny, které chcete pro svou mládež něco dělat, nehoďte ji do politických vřav a štvanic, ale dávejte těm lidem duchovní a politickou gramotu. Také stát se musí postarat o doškolení těchto svých úředníků a nespokojit se jejich pouhými technickými znalostmi ve správě. Dík lidem, kterým záleží na kulturní úrovni československého občana, objevil jsem s úžasem pro sebe a nepochybně i pro vás neznámou pevninu, úhor naší osvětové práce a kulturní politiky.“

(Obrana lidu číslo 284.)

Upozornění pro styk se SČV a Věrnou stráží

Takřka denně vzrůstá agenda Ústředí SČV a časopisu „Věrná stráž“. Jsou to celé stohy dopisů, které přináší denní pošta a jež je třeba otevřít, přečíst, roztržít a vyřadit. To by konečně šlo, kdyby nebyly zase stovky zájemců, volyňských Čechů, kteří do Svazu přicházejí nebo přijíždějí a své věci si osobně ve Svazu vyřizují. Poněvadž každý zájemce, který do Svazu osobně přichází, musí být ihned vyřizen, stalo se pravidlem, že celý personál Svazu vyřizuje tyto osobní návštěvy a pošta zatím donáší další stohy dopisů, které se na stole bratra tajemníka vytrvale hromadí, hromadí... Napočítal jsem jich tam 374...

Jsem snad trochu prptořeký, když tyto věci prozrazuji, ale činím tak proto, abych vysvětlil našim krajanům, proč se nemohou někdy dočkat odpovědi na svůj dopis a doma hubují, že ten Svaz... atd. Kromě toho jsou tu sta vlastních úředních dopisů Svazu, které tento denně vybavuje.

Je pravda, že Ústředí denně svou práci zjednodušuje a že se jistě dospěje ke uspořádání agendy Svazu tak, že každá věc bude ihned na místě vyřizována. K tomu nám však musíte, drazí krajané, také sami pomoci.

Osoby, které utrpěly újmu na zdraví vojenskou službou — nárok na příspěvek k vybavení — upozornění. Ministerstvo národní obrany - Kancelář čs. legií upozorňuje všechny osoby, které utrpěly újmu na zdraví vojenskou službou v zahraniční armádě, u partyzánů, 1. československé armády na Slovensku a ve spojenecké armádě, že obdrží příspěvek na vybavení podle VV č. 19 čl. 181 z r. 1946, pokud jej ovšem dosud neodebraly. — Výše příspěvku na vybavení se řídí podle procent invalidity a obdrží jej ti invalidé, kteří mají alespoň 20% invalidity, byli již superarbitrováni voj. úřady a zaměstnání, což musí prokázatí potvrzením od MNV. Nemohou-li tyto invalidé pro úplnou neschopnost vykonávat jakoukoliv práci, což musí být potvrzeno lékařským vysvědčením úředního lékaře, mohou příspěvek také dostat. — Kromě peněžitého příspěvku dostane každý invalida také civilní oblek a krátký zimník. — Zádot musí být podána na předepsaném vzoru, který invalida obdrží v prozatímních invalidovněch: Malé Chuchli u Prahy, Hořicích v Podkrkonoší a Bratislavě, Skovránkova ul. č. 1.

Nahlédnutím do některých dopisů jsem shledal, že v obálce, adresované Svazu, jsou věci, které patří časopisu Věrná stráž a zase naopak. Ve vlastním Vašem zájmu a v zájmu rychlého vyřizování Vašich záležitostí je třeba, abyste při písemném styku se Svazem a časopisem dbali těchto pravidel:

1. Všechnu korespondenci týkající se časopisu, jako na př. hlášení nových odběratelů, předplatného, hledání osob, jejichž místo pobytu neznáte, vzpomínky na padlé bratry a všechny materiál určený k otisknutí ve Věrné stráží zasílejte ve zvláštních dopisech, adresovaných: Časopis „Věrná stráž“, Zatec, nám. Dr. E. Beneše.

2. Všechny ostatní věci, které chcete vyřadit v ústředí Svazu, adresujte zase ve zvláštních dopisech: Svaz Čechů z Volyně, Zatec, Šafaříkova tř.

Tim bude dosaženo toho, že nebude u nás dopis putovat se stolu na stůl, ale že se dostane přímo do patřičných rukou a bude také dříve vyřizen, jak si to přejete zajisté Vy všichni a jak je to také nejnroučnějším přáním Svazu a časopisu: sloužití našim bratřím rychle a k plné jejich spokojenosti.

f-k

Upozornění. Správa městské vodárny upozorňuje pp. majitele domů a pp. národní správce, aby ve svém vlastním zájmu rádně ošetřili svá vodovodní zařízení a chránili před zamrznutím. Veškeré škody vzniklé tím, že opatření bylo nedostatečné anebo nebylo vůbec provedeno, bude národní správce hraditi ze svého.

Krásný čin žateckého živnostníka. Na žateckém hřbitově je 36 hrobů obětí nacismu (z pochodu smrti), několik hrobů rudoarmějeů a volyňských Čechů. Tyto hroby zdarma vyzdobil v den Dušiček zahradník Karel Šrp. Chrysantémý sám položil na hroby. Tento krásný pietní čin byl schvalován všemi návštěvníky hřbitova v dušičkové dny.

*

František Hejduk, Komořany č. 51, pošta Rousínov, prosí o zprávu o svém bratru Antonínu Hejdukoví, který sloužil v čs. zahr. armádě z SSSR v I. tank. brigádě, I. prapor a padl pravděpodobně u Zindranové (Dukla). Kdo by věděl nějaké podrobnosti o jeho smrti, necht' to laskavě jmenovanému oznámi na výše uvedenou adresu.

Nošení vojenského stenokroje příslušníky zahraniční armády a partyzány

I. Civilní osoby, tedy i demobilisovaní vojáci, příslušníci zahraniční armády a partyzáni, mohou nosit bývalý vojenský stenokroj, který jim byl ponechán k používání v občanském životě, jen tehdy, odstraní-li z něho typické součásti, t. j. knoflíky s meči a nárameníky. Nošení čepice vojenského tvaru, ať již s odznakem nebo bez něho, je zakázáno.

Vyznamenání na těchto bývalých stenokrojích doporučuje se nosit jen v miniaturním provedení, způsobem obvyklým u civilních osob.

Zneužití vojenského stenokroje je trestné podle zákona č. 269/1936 Sb.

II. Nošení historických uniforem v původním tvaru, se všemi nášivkami, odznaky a vyznamenáními (in natura, jen při zvlášť významných příležitostech) je dovoleno jen v těchto případech:

1. o státních svátcích a památných dnech našeho osvobození,
2. při vojenských slavnostech a pohřbech, sjezdech příslušníků prvního a druhého odboje,
3. při slavnostních a zvlášť významných příležitostech, při výkonu branné výchovy,
4. při zvláštních významných příležitostech soukromého rázu (svatba, audience, promóce a p.).

Historickým stenokrojem je třeba rozumět ty stenokroje, které nosili a v nich se vrátili příslušníci prvního a druhého odboje do vlasti. Jsou to historické stenokroje příslušníků těchto skupin:

První odboj:

- a) legie: ruská, italská, francouzská, dále vojenské osoby, jimž byl přiznán charakter legionáře podle zákona č. 462/1919 Sb. na podkladě jejich dobrovolné vojenské služby v některé ze spojeneckých armád,
- b) čs. domobrana z Itálie,
- c) čs. dobrovolníci z let 1918—1919.

Druhý odboj:

- a) příslušníci čs. armády v zahraničí; západ, východ, střední výboj, čs. letectvo v to,
- b) osoby, které konaly vojenskou službu ve spojenecké armádě,
- c) osoby, které konaly vojenskou službu v čs. armádě v zahraničí (stenokroj jako a),
- d) příslušníci první čs. armády na Slovensku (jestliže měli stenokroje),
- e) čs. partyzáni (jestliže měli stenokroj),
- f) čs. dobrovolníci ve Španělsku v letech 1936 až 1939 a
- g) příslušníci stráže obrany státu.

Podmínkou pro příslušníky druhého odboje je, aby vyhovovali ustanovením zákona č. 255/1946 Sb.

TMNO

Zprávy svazu

Zastoupení SČV u MNV v žatci. Místní nár. výbor v žatci vyhověl plně žádosti Svazu Čechů z Volyně, aby do schůzi rady MNV byl zván náš zástupce. Mimo toho navrhl MNV, aby SČV určil své zástupce do všech komisí. Naši zástupci budou mít hlas poradní a toto uspořádání bude platné do příštích voleb. Vyjadřujeme touto cestou MNV v žatci naše uznání a vděčnost za pochopení naší upřímné snahy zúčastnit se spolupráce ve všech oborech. Je naší milou povinností konstatovat, že jak ONV, tak i MNV v žatci vycházejí nám v poslední době všemožně vstříc a vytvářejí tak nejlepší předpoklady pro sblížení, poznání a neuzší spolupráci na společném díle výstavby republiky. Jak již bylo oznámeno, máme svého zástupce s hlasem poradním i v radě ONV. Budou i jiné okresy a města následovat příkladu žateckých národních výborů? Posloužilo by to velmi věci dobrého spolužití vol. reemigrantů s místním lidem, naučilo by vol. Čechy nejen stát stranou, kritizovat a stěžovat si, ale převzít i zodpovědnost a být veřejně činnými. J. ca.

Sociální výpomocí — jednorázové — jsou vypláceny ONV potřebným reemigrantům z rozpočtového úvěru min. soc. péče na rok 1947. Je proto nutno, aby žadatelé podali své žádosti nejpozději do 20. prosince t. r., jinak vzniká obava, že nebudou vůbec vyřízeny. Zvláště ONV v žatci žádá, abychom na tuto okolnost upozornili, poněvadž pro velký počet žádostí již došlých nebudou žádosti podané po 20. prosinci projednávány.

Potvrzení pro NPF k žádosti o poskytnutí 20% slevy pro reemigranty z Volyně. Reemigranti z Volyně mají nárok na 20% slevy při placení úhrady za přidělený zemědělský majetek. Tento nárok musí však prokázat potvrzením Svazu Čechů z Volyně, které přiloží jako doklad k žádosti o slevu. Tiskopisy žádostí, jakož i potvrzení o slevě jsou vyhotoveny a budou vydávány v první řadě členům svazu.

Splátky NPF za přidělené zemědělské usedlosti. Upozorňujeme všechny volyňské Čechy na nutnost zaplacení I. splátky Národnímu pozemkovému fondu. Kdo tuto splátku nezaplatí, vydává se v nebezpečí, že mu přidělená zeměd. usedlost nebude zaknihována. Je proto v zájmu všech, kdo mají fin. možnosti, zaplatit. Kdo ze závažných důvodů platit nemůže, musí požádat o povolení odkladu, jinak ná něho nebude vzat zřetel při zaknihování. Žádost o povolení odkladu splátky budíž doporučená místní rolnickou komisí!

Sirotkové z Volyně nebo jejich pěstouni nechtě oznámi Svazu Čechů z Volyně své adresy.

Dosídlení volyňských Čechů. Dne 4. a 5. prosince t. r. pplk. Hrych, zást. MNO, p. taj. Sál ze MSP a náš zástupce škpt. Kozák prohlédli další obce, uvolněné pastviny, družstvem pro usídlení volyň. Čechů na okrese Klatovy. Jsou to obce Pláně a Sruby, kde se dá slušně usídlit do 25 zemědělských rodin. V obcích jsou dobré pozemky, menší hosp. stroje, samozásobitelské dávky, sláma. Pozemky jsou osety oziminou, zorané. V obcích je elektrický proud, vodovody, budovy v dobrém stavu. Zájemci nechtě se hlásí u OKMZ v Klatovech.

Dosídlete Antonovku (Žebráky). Dne 4. a 5. prosince t. r. prohlédlo si 9 neusídlených našich reemigrantů, kteří byli vysláni jako zástupci 110 našich rodin v okr. Sternberk, v doprovodu styč. dást. u OKMZ ve Sternberku, zástupce MNO škpt. Pokorného a zástupce SČV škpt. Kozáka obec Žebráky (Antonovka, okr. Tachov), kterou je nutno osídlit. Tuto prohlídku umožnilo MNO, na jehož rozkaz dala voj. jednotka ve Sternberku k dispozici nákladní vůz. Obec Žebráky má dobré pozemky, dobré budovy, 250 ha obecního lesa, plnou výměru půdy (13 a nad 13 ha na usedlosti). V obci je možno usídlit 10 rodin na větších a 15 rodin na menších hosp. usedlostech. K dispozici jsou menší hosp. stroje a nářadí, sláma, opal. V místě je škola, kde vyučuje p. Fr. Koblasa, který se plně věnuje našim krajanům. Vyučuje také večer dospělou mládež a pomáhá kde jen může. Opět apelujeme na naše neusídlené zemědělce, aby obec Žebráky dosídlili.

Péče o reemigranty. Na péči o reemigranty je pamatováno v rozpočtu min. soc. péče na rok 1948 částkou 385 milionů Kčs.

Dary na Malínský fond. Na svatbě br. Bohumila Kudrny se sl. Aničkou Polákovou z Kácova n. Sáz., která se konala 16. listopadu, bylo z podnětu dra. Petráška vybráno 2.405 Kčs na Malínský fond pro podporu vdov a sirotků. Srdečně děkujeme a mladým novomanželům blahopřejeme.

Dne 23.—24. listopadu t. r. konala se svatba br. Václava Damaška z Počerad se sl. Hoffmanovou. Před zahájením svatebního veselí byla uctěna památka padlých a obětí Čes. Malína minutovým tichem. Byla též provedena sbírka na Malínský fond a na účely Svazu Čechů z Volyně, která vynesla 3.405 Kčs. Všem svatebčanům vzdáváme srdečný dík a šťastným novomanželům na jejich společné cestě životem přejeme jen to nejkrásnější.

Upozornění. Vol. Čechy, přísl. zahrani. armády, kteří přicházejí do kanceláře SČV za účelem vyřizování různých záležitostí, upozorňujeme, aby si brali vždy voj. doklady s sebou a ostatní reemigranti doklady reemigrační.

Zprávy redakce a administrace

Od 1. prosince t. r. nastoupil v redakci Věrné stráže k spolupráci a přípravě jejího rozšíření a zdokonalení, plánovaného již pro rok 1948, osvědčený krajanický pracovník na Volyni, redaktor a vydavatel Krajanických listů, br. Josef Foitík. Vítáme ho srdečně do našeho malého red. kruhu a věříme, že své zkušenosti a síly dá plně k službě volyň. krajanům.

Z dopisů redakci. (Pro neusídlené zemědělce). ... Děkuji Vám zdvořile, že jste mi zaslali Věrnou stráž a posílám Vám adresy dalších krajanů, kteří ji dosud neodebírali. Noviny jsem si ihned prohlédl a lituji, že jsem o nich dříve nevěděl. Je v nich tolik důležitých věcí, které my, volyňští Češi, rozstrkání po celém pohraničí, potřebujeme vědět. Překvapilo mne ale, že je dosud tolik Volyňských neusídleno. A to tím spíše, když vím, že jen v našem okrese (Cheb — pozn. red.) pan generál Svoboda uvolnil 2 vesnice z vojenského pásma — jsou to Stědrá a Libava — a to již od června t. r. pro usídlení vol. Čechů. Stědrá byla teprve před měsícem dosídlena Slováci ze Zakarpát. Ukrajiny, poněvadž pry už vol. Češi nemají o usedlosti zájem. A Libava je dosud neosídlená. Je tam jen jeden usídlenec. Je pravda, že budovy jsou už starší, ale co se týče půdy, úplná rovina, bez kamínku a jsou tam ovocné zahrady. Tak nemohu pochopit, jak je to možné. Prosím ještě jednou o zaslání V. S. na uvedené adresy a jsem s úctou Bořivoj Kadavý, předseda MRK, Stědrá.

Ze života pražské odbočky SČV

Náš mikulášský večírek

Když jsme se po přátelském večírku dne 15. dubna t. r. loučili, přáli jsme si, abychom se opět tak vespoлек co nejdříve sešli. A vskutku Volyňští v Praze se zase sešli na mikulášském večírku dne 29. XI. t. r. v sále Čs. zahraničního klubu v budově „Mánes“ v Praze II., který nám byl propůjčen laskavostí tohoto klubu. A jaké to bylo? Inu, pěkné a — litujte vy všichni, kteří jste nebyli; ačkoliv ani nevím, kam by se všichni vešli, kdyby byla návštěva ještě větší — zkrátka sál byl přeplněn.

Vhodně volený program, účast vý-

značných umělců a pěkná hudba s tańcem, vyplnily celkový rámeček večírku.

A není ani jinak možno, než začítí díkem paní M. Dostálové, která se především o zdar večírku zasloužila. Prosim, nezlobte se, když Vás, p. Dostálová, příště opět o uspořádání večírku požádáme. Tak se to všem líbilo. Potleskem byl tlužočen dík všech, když zahajovala večírek. Uvítala vzácné hosty, četné přátele Volyňských a konečně celou naši volyňskou rodinu.

Paní L. Hynková zazpívala pak české a ruské písně. Po prvé vystoupil pěvecký sbor Akademického odboru pražské odbočky SČV a škoda jen, že nebylo těch písní více. Paní Demková zazpívala ruské písně za klav. doprovod p. prof. J. Demkova a trio nám předneslo ukrajinskou píseň: „Iz za hory kamennoj“. Hlučným potleskem byl odměněn náš význačný krajan mistr Ed. Haken, člen opery Národního divadla v Praze, který přednesem arie Kecala z „Prodané nevěsty“ a písně Zd. Fibicha „Má dívka je jako z růže květ“ uchvátil přímo celou společnost. Bouří potlesku byla odměněna i jeho choť paní Marie Glázrová, přední členka činohry Národního divadla v Praze, která recitovala básně J. V. Sládka „Matka“ a „Rajskou romanci“ od J. Nerudy.

Kolem půlnoci ozval se hlas zvonku, zvěstující, že toužebně očekávaný Mikuláš již přichází. Čertík a andělé nesli mnoho krásných dárků, kterými podarovali přítomné. Sv. Mikuláš se omloval, že přichází trochu pozdě a unaven — vždyť prý jde z Volyně a odtamtud je cesta dlouhá, no ne? A neviděli-li jste černovlasého andělíčka — tam byl právě k vidění. A ten druhý andělíček, jejej, ten byl učiněné zlato. Z dárků bylo mnoho zábavy a potěšení.

Další hudební vložkou a tancem byl večírek ukončen. Domů jsme se rozešli s pocitem krásné prožitého večera. Zejména někteří oplývali notnou dávkou nálady a veselí a to přece k mikulášskému večírku patří. Vše ovšem bylo v mezích slušnosti.

Mikulášský večírek dobře pobavil velké a také dobře prospěl i těm malým, protože vítězka bude věnován volyňským sirotkům, umístěným ve školském domově OPM v Zatci, Leninova třída.

Ještě jest poděkovati všem příznivcům za dary pro bufet, který byl bohatý a též dík za obětavou práci dámám, které se přičinily o vzorné uspořádání a obsluhu bufetu.

Na shledanou na příštím večírku, ale — prosím také na našich schůzích.
J. Mec.

Hlídkka volyňských záložníků

Zeniini voisko

Poslední světová válka ukázala, že ženiini vojsko je nepostradatelným spolubojovníkem ostatních zbraní, bez kterého není možno obstáti v moderní válce. Ukázala také jasně, že ženiista není již pouhou službou, nýbrž zbraní, a to zbraní velmi důležitou, která nejen bojuje, ale razí i cestu ve všech bojových situacích ostatním jednotkám. Svými ženiinými bojovými prostředky překonává ženiini vojsko i nejsilnější odpor nepřitele, často v boji muže proti muži, a touto bojovou činností vytváří předpoklady pro úspěch ostatních zbraní. Ženiini vojsko také přijalo a podalo důkazy plného osvědčení zavedením specialisace do armády.

Jedním z největších úkolů druhé světové války bylo pokládání — a hlavně odklizování — minových polí a provádění průchodů v nich. Min. pole, která kládí ustupující nepřítel těsně vítěznými armádami, měla hlavně za účel brzditi postup spojenců, vyvolávatí paniku v jejich řadách a tím celkově oslabovatí jejich bojovou morálku. Největší nepřítel vojáka — strach — byl však na hlavu potřen ženiin. vojáky, kteří riskující své životy ukázali pravé divy statečnosti v odklizování těchto překážek. Tim se zasloužili nejen o zdar voj. operací, o záchranu života svých kamarádů, ale i o bezpečnost civilních obyvatelů, kteří po skončení krvavé války měnili zem bojiště v úrodná pole.

Českoslovenští vojáci západní i východní fronty se setkávali ve svých bojích hlavně s německými protitankovými a protiosobními minami kovovými, později dřevěnými. Jen v řídkých případech poznali účinky min konstruovaných z jiných materiálů, nežli ocel a dřevo.

K materiálům nemagnetickým, tudíž neocelovým, se uchylovali konstruktéři proto, aby bylo stíženo odstraňování těchto min, t. zv. detektory či minohledáčkami, které pomocí elektromagnetických vln zjistí přítomnost ocelových předmětů v zemi.

Vykonstruování min z jiných materiálů nečinilo větších potíží, neboť každá mina se ve své podstatě skládá z obalu vyplněného trhavinou, který je snadno vyrobitelný pro svoji jednoduchost z mnoha surovin. Hlavním problémem při výrobě neocelových min je zhotovení rozněcovadla, které přivádí vlastní minu k výbuchu a které je mnohdy velmi složité a musí

býti velmi přesně provedeno, aby mohlo přivést minu k výbuchu v tom intervalu, který je žádán. Teprve rozřešením tohoto problému mohlo býti přikročeno k výrobě těchto min.

Rudá armáda zavedla do výroby min použití papírové hmoty; byly to miny protitankové, podobné válečku o průměru asi 20 cm a vážili 6 kg. K výbuchu se mina přivedla tlakovým rozněcovadlem, vyrobeným z umělé pryskyřice. Rozněcovadlo se skládá z pouzdra, ve kterém je uložena bicí vzpruha, jež vymrštjuje úderník na zápalku. Potřebný tlak je asi 20 kg a je proto tato mina nebezpečná nejen těžším vozidlům, ale i pěšákům.

Z podobného materiálu byla též zhotovena Němci t. zv. Topfmina, u které bylo použito chemického rozněcovadla, vyrobeného ze skla, podoby skleněné baňky, v níž jsou uloženy dvě skleněné ampulky. Při najetí tanku je rozněcovadlo a ampulky rozdrčeny a vzniklá směs svým samoznícením přivede vloženou rozbušku k třesku. Tato mina podoby hrnce o průměru asi 30 cm váží 9 kg a k výbuchu se přivede zatížením 140 kg.

Dalším materiálem k výrobě min byla kamenina i sklo. Němci tak zhotovili různé miny, opatřené rozněcovadly chemickými anebo mechanickými, z umělé hmoty. Miny se podobají nádobám a používají se zejména jako protiosobní.

Nejnebezpečnější a dosti často používané byly protiosobní miny t. zv. střepinové. Němci je nazývali Stockminy a byly obávanou zbraní proti pěšákům. K jejich výrobě se použilo betonu s přidáním šrapnelových kulíček, případně i sekaného olova. Kládeny byly tam, kde byla možnost zastření, na př. vysoká tráva, jelikož větší část miny byla umístěna nad povrchem země. K výbuchu byla přivedena zatažením neb zakopnutím o nastražený drát připojený k rozněcovadlu. Výbuchem byl betonový obal se sekaným olovem roztrhán a metán na všechny strany, čímž způsoboval četná zranění a zabiti.

Velmi užívané a nebezpečné byly též „skákové miny“, jejichž účinky byly mnohem strašlivější než u min předcházejících. Nebyla-li mina zjištěna detektorem, byla totiž zhotovena z ocele, uvedla se v činnost našlápnutím nebo zakopnutím o nástražný drát. V tomto rozněcovadlo vzniká spožďovací náplň, jež hoří asi 4½ vt. Po uplynutí této doby vybuchuje výmětná náplň a vzniklý tlak plynů vymrští vlastní minu do výše až 1,8 m nad zem, kde tato exploduje. Způsobuje smrtelná zranění až do okruhu 50 m.

Pro krátkost místa nemohl jsem komentovati všechny novější druhy užívaných min a doufám proto, že bude ještě poskytnuta možnost v obšáhlejším článku podrobněji a tech-

Krajané na Moravě hlaste se ihned!

Soubor volyňské mládeže při Svazu Čechů z Volyně vedený slavným krajanem Vl. Libovickým zavítá o pololetních prázdninách studentů ve dnech od 26. prosince do 2. ledna 1948 na Moravu. Jelikož nevíme, kde se nacházejí vhodné sály a střediska, hlaste se ihned na adresu: J. Dušek, Zatec, telefon 550. Připadají v úvahu tato místa: Opava — Bruntál, Suchdol — Nový Jičín, Šternberk, Mohelnice, Uničov, Zábřeh, Lanškroun. Organizátor zájezdu J. Dušek ihned navštíví ta místa, odkud dostane zprávu, aby tento jedinečný zájezd byl dobře připraven. Pište ihned! Čas spěchá!

ničtější se vyjádřiti. Závěrem bych chtěl připomenouti památku těch, kteří v nové republice dali své životy za to, aby obyvatelé našich zemí mohli bezpečně vykonávat své denní povinnosti. Tito ženisté byli první složkou armády, která se aktivně zúčastnila výstavby republiky.

Por. Robert Chlupatý.

Tribuna volyňské mládeže

P. T. Studentské domovy volyňské mládeže v Žatci. Děkuji velmi srdečně za pozvání na Večer slovenské vzájemnosti a prohlašuji, že jsem byl neobyčejně potěšen jak vysokou úrovní celého představení, tak skvělým vystoupením celého souboru. Blahopřeji k tomuto krásnému úspěchu a do další činnosti přeji mnoho a mnoho zdaru. S bratrským pozdravem

pplk. B r i x i, velitel posádky.

Soubor volyňské mládeže do Podbořan! Po velkém úspěchu v Žatci vystoupí Soubor volyňské mládeže dne 20. prosince v Podbořanech. Pořádá odbočka Svazu Čechů z Volyně v Národním domě v 19,30 hodin. Předprodej v knihkupectví krajana J. Foitky. Vystoupí celý soubor v čele s našim slavným krajanem mistrem Vladimírem Libovickým.

Poděkování. Studentské domovy volyňské mládeže děkují touto cestou za dar 600 Kčs, které byly vybrány na křtinách malé Jiřinky u bratra Leona Mastného a paní Elišky Mastné. Věcle Boh zaplať!

*

Události z domova

Sovětský svaz zvyšuje nám dodávku chlebového a krmného obilí ze 400 tisíc tun na 600 tisíc tun. Z toho bude 400 tisíc tun chleboviny a 200 tisíc tun krmiv.

Dle „Statistického zpravodaje“ letošní sucho způsobilo Československu škody, představující částku 12,074 milionů Kčs.

Ministr vnitřního obchodu Antonín Zmrhal odstoupil. Na jeho místo byl jmenován novým ministrem dr. A. Čepička.

Na Slovensku se obnovuje organizace Sokola.

Podle statistiky prorpíje se v Československu ročně 13 miliard Kčs.

Malý OZNAMOVATEL

Aurelie Majerníková a Jan Hasinec dovolují si oznámiti, že sňatku jejich bude požehnáno v pátek dne 26. prosince 1947 o 1/2 11. hodině dopolední v chrámu Páně v Košicích.

Hledáme

Josefa a Kamil Plenav, USA, hledají Františka Plenava a Marii Michněvičovou, kteří žili v Puliny, Zitomírsko. Dále hledají rodinu Tesavovou z Okolka na Volyni. Kdo by o těchto lidech něco věděl, necht' to ohlásí na: Vl. Libovický, Tvršice 88, p. Zatec.

Ing. Josef Mělnický, poslední bytem v Rybníčce u Karlových Var, necht' se přihlásí do Svazu Čechů z Volyně, kde má dopis od ONV v Plzni, ve kterém mu sdělují adresu Ing. Kratochvila.

Milena Kelerová, Hradiště čp. 10, pošta Trnozany u Žatce, prosí, aby p. Alexandr Chmelík ze Sofijovky na Volyni podal na shora uvedenou adresu bydliště pí Zofie Gotchardové, rozené Etlikové, která svého času bydlela v Brně.

Alexandr Kačer, bytem Vitčice čp. 14, pošta Březno u Chomutova, hledá svého strýce Karla Kačera ze Straklova Čes. u Dubna na Volyni. Kdo by jmenovaného znal, necht' je tak laskav a upozorní ho na toto hledání, aby se ohlásil na výše uvedenou adresu.

Všem přátelům a známým podáváme truchlivou zprávu, že zemřela naše drahá manželka, dcera, sestra a teta, paní

Slavěna Chudobová, roz. Štěpánková,

býv. příslušnice čs. zahraniční armády. Zemřela náhle a neočekávaně v sobotu dne 6. prosince 1947 o 7. hod. ranní v litoměřické nemocnici ve věku 22 let.

Tělesné pozůstatky drahé zesnulé budou po převozu z Litoměřic do Dolních Nezlů v úterý 9. prosince o 14. hod. z domu smutku v Dolních Nezlech čís. 17 vyzdvíženy a do Soběnic na tamní hřbitov k věčnému spánku přeneseny.

Dolní Nezly dne 6. prosince 1947.

Jménem truchlící rodiny:
Manžel a matka.

In memoriam

Vzpomínáme, Václav Tošner a Josef Fiala, oba kamarádi rodem z Kupičova, narození r. 1910, padli za osvobození vlasti v boji o Duklu.

Kdo jste je znali, prosíme o tichou vzpomínku s námi.

Vzpomínáme a nikdy nezapomeneme!
Rodiče, sourozenci a příbuzní.

Jan Musil, narozený r. 1913 v Horodýšce na Volyni, padl za osvobození vlasti v boji o Duklu dne 27. listopadu 1944.

Milý ježe, na Tebe vzpomínáme a nikdy nezapomeneme!

Kdo jste ho znali, prosíme o tichou vzpomínku s námi.

Manželka Valentina, děti Krystyna, Miroslav a Boleslav, a sourozenci.

Krajanům z Volyně věrně slouží

Okresní záložna hospodářská v Žatci

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Žatec, nám. dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, fil. v Žatci, telefon čís. 374. — Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, čj. 1A-Gre-2372-OB. Dohledací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1947 je 120 Kčs. Konto poštovní spořitelny č. 14939 — Okresní záložna hospodářská Žatec.